

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njech ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpođń ty.

Z, njebies mana
Njech či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Klě Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđzelske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjez knihiczišczerńi w Budyschinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschědplatu 40 pj. dostacž.

Njeđzela Reminiscere.

Łut. 9, 51—56.

Jesuf je na puczu do Jerusalema, šo by čzěpłł, kaž běšče wěšcžene. Čzaš běšče dopjelnjeny. Duzy na puczu pschindže wón do Samariskeje. Wón póšła přjedy šwojich póšłow, šo bychy jemu hospodu pschihotowali. Přjedy njeho dže ta próštwa: Wšmicže jeho horje! Čzi wobndlerjo pať šo wobaraja, jeho horje wsacž. Jan a Jakub šo roshněwataj na tych ludzi a chzedža na nich woheń š njebies padnyč dacž; ale Jesuf jimaj wobara. Tež nětko Šbóžnik póšłow trjeba, jemu hospodu pschihotowacž. Tež na naš pschindže to šłowo: „Wšmi jeho horje!“ A tole napominanje dyrbinj my dale nješcž.

Dwoje napominanje w póštnym čzažu:

1. Wšmi Jesufa horje.
2. Nješ tole napominanje dale.

1. To městacžko, w kotrymž Jesuf hospodu pyta, šo w tekšcže njepomjenuje. Jesuf da šwoje pschindženje pschipowjedacž. Wón je šo dał do přjedy pschipowjedacž, přjedy hacž je do šwěta pschischoł, psches profetom. Tež dženska šcžele wón šwojich póšłow a da prošnyč: Wšmicže Jesufa horje! Tam je wón někotrych póšłow wupóšłal, šnano dweju abo tšjoch. Wón ma wjele šlužobnikow. Wšchitzy dyrbja jemu šlužicž. Tež wješela a šrudoba šu jeho póšli. Še šo wón tebi hižom pschipowjedacž dał? Wěšcže. Nětko šašo psches šłowo Bože. Wón chze w póštnym čzažu š polnym žohnowanjom šwojeho šchiza

š nam pschincž. Njetrjebacže wy wschitzy wodacže hrěchow? Wodacže hrěchow chze wam dacž. Šschizowany je wam jo dobył. Njetrjebacže wy měr? Šchtrafa leži na nim, šo bychmy my měr měli. Njetrjebacže wuhojenje ša šwoje rany? Wšches jeho rany šmy my šahojeni. Njetrjebacže trošhta we šwojim čzěpjenju? Wón je wasch trošcht. D duž wšmicže jeho horje! Šak je móžno, jeho wotpokašacž? A tola šo štanje. Tam w Samariji jeho wotpokašachu, dokelž běšče šwoje woblicžo do Jerusalema wobrocžil š hicžu do Jerusalema; pschetož Samarizy žaneho towaštwa še židami njemějachu. Talc pschicžina, šo jeho tam horje njewšachu, je tola hišcže rošmicž. Ale šchtó móže to šrošmicž, hdyž šchescžijenjo jeho njechadža horje wsacž? A tola je husto takama pschicžina kaž tam: Šaj, hdy by Jesuf do Jerusalema nješchoł! Šdy by šo wo šchizy a čzěpjenju njepředowalo! Šeno šo šebi wón njeby žadał, šo bychmy šledžili ša jeho štopami! A tola wšmi jeho runje horje jako teho čzěpžazeho, šschizowaneho; daž šebi jeho wotrocžłowski šchtalt lubicž, potom budžesh runje derje šhmany, jeho tež w šhtalcže krašnosće wohladacž a džěla mēcž na jeho krašnosći.

2. Šchtóž je Jesufa horje wšal, tón njech to napominanje dale nješe: Wšmicže Jesufa horje! To pať dyrbi šo na prawe waschnje štacž, niz tak, kaž chzyschtaj Jan a Jakub woheń dele padnyč dacž na Samaritšich ludzi, kotšiz jeho horje njewšachu. Wěšcže leži w jesu šahorjenju lubosć š Jesufej — ale tola jako šchescžijenjo nješměny š mječžom a wobnjom ludzi š temu Anješej wobrocžicž chzycž (šcht. 54.). Niz se šlym šłowom, š čžělnym rošhorjenjom,

niz i lesczu a i mozu chzemy temu Rnjesej pucz pschihotowacz, ale i czistej myslu. Niz woheń dyrbinu i njebieš dele wolacz, człowjekow sniczic, kaž tež niz schczepowzy sapalecz, hinał wěrjazych spalicz — ně, hdyž chzemy, so by woheń i njebieš padnył, njech to žadny drugi njeje, khiba tón, wo kotrymž je Jezuš prajil: „Śwjatny Duch budže waš i wohnjom kschczic!“ Tutu kschczenizu Ducha chzemy šebi ja naš a ja druhich požadacz! Ach, so bychmy šhreczi byli wot płomjenjow šwjateje luboscze i Jezuše! Čžehodla jeho lubujemy? Dofelž je wón tón, kiž je pschischol, niz so by człowjekow dusche skasnył, ale so by je šdžeržal. Wšmi jeho horje, wostaj jemu hospodu a pschihotuj jemu pola druhich hospodu i czichim duchom!

Šamjeń.

Pokutny džeń.

Čžichi pjatl a pokutny džeń, to štaj dnjej, nad kotrymajž czischina knježi na torhoszczach a dróhach, czischina w domach a dworach, czischina tež we wutrobach a duschach. Čžichi pjatl je kschiz na Golgatha, kotryž czischinu porucža, pokutny džeń pał kschiz w ludu a kschiz w domje, kiž i czichemu pschepytanju wutrobny, i czichemu šastupej do Božeho domu napomina. Haj, kschiz je, kotryž móže šo i dobrym prawom ludowy kschiz mjenowacz, dofelž žytemu ludej čžezto na tyle leži a jemu tak někotry bólny šwuk, haj šnana tež tak někotre „bėda“ wuwabja. W čžim wobšteji tónle ludowy kschiz našeho čžaka? Njeje to tuta šurowa, krawawna, nješbóžna wójno, pod kotrejž wšchitzy tak čžezto čžerpimy? To je šawėrnje kschiz ja našcy lud, na kotrymž ma wón wulku čžezu njesč. Njedyrbjal naš tónle kschiz do czischiny wjesč, so bychmy šebi jako kschescžijenjo pod kschizom mėrneho šėrschty ruzy šawdawali i šwjatemu šwjassej mėra a šlubili, so chzemy jako bratšja w jednocze mjes šobu žiwi byč a wostacz? To je našca šwjata kschescžijanška pschisłuschnoscž dženšniški pokutny džeń. Prjecž se wšchey hidu, i kóždym wadženjom; pschetož se kschiza na Golgatha klineži hlóš: „Mowu pschifasnju dam ja wam, so byšchče šo mjes šobu lubowali!“ — Šchtóž pał ma šwój woschibity kschiz njesč we šwojim domje, tón daj šo i tymle kschizom wabicž do šwjateje czischiny šastupa do šebje šameho, tón pytaj a pruhuj we šwojej šamšnej wutrobje, šwojej šamšnej šandženosčzi, hacž wón njeje tónle kschiz psches šamšnu winu šebi na šwojej ramjeni počožil. Tajke pruhowanje šebje šameho psched woczomaj Wšchewėdomneho je lėpsche, dnyli wšchitko škorženje a šdychowanje; pschetož wono naš i temu čžehnje, kotryž šranjene šawjasuje a hoji, i temu, kotryž nalemjenu ščzinu njedolemi a žehliwy šulžoh njewušašnje, i temu, kotryž je prajil: „Šbóžni šu čži šrudni, pschetož woni budža trošchtowani“, i temu, kotryž pschischol je, so by pytal a šbóžne čžinił, šchtož šhubjene je. Duž, ty kschiznoscherjo, ty kschiznoscheika, wostaj šo škorženja, wostaj šo šdychowanja, šhladuj i njemu horje i czichej ščžetpliwoscžu, se šwjatym dowėrjenjom, potom njebudže tebe twój kschiz wjazzy czischczecz, potom budže šo mėr do twojeje wutrobny wuliwacz, šłódk, čžichi mėr, kotryž wėcznje wostawa.

F.

Bóh je wšchudže.*)

1. O Božo, ty šy wšchudže,

tež pola naš,
We špoczatku bě druhdže,
haj, w kóždy čžas,
Wšchė hory, doły praja:
džěl šy a nóz
A mórške žołmy šnaja
wšchė twoju móg.

*) Dla pobrachowanja městna tydženja móžno njebě.

F.

2. Šew kschidla serow dajče

tam i ranja mi,
Mi nosy pytacž štajče
kraj dalofi,
Wšchat Boža ruka móžna
naš pschewodža,
So čžerta pschemóz nózna
nam njeschłodža.
3. Bych kšodžil w hwėšdach jašnych

tam dalofich,
Šo Božich puczach krašnych
tał wyšofich;
Šchtó mėricž te šej šwėri
we mudrosčzi?
Šdže tajki hordaczł šchėri
šo człowjeczi?
4. Ty wobhonišy mje wšchudže

a šesnawasch,
Njech šteju, kšodžu druhdže,
mje wobšahašcy;
Wšsch moje šłowa prajne
wot našdala,
Tež hižom myšle tajne
wšchė i dalofa.
5. O Božo, ty tež wšchudžom

wšcho šastarasch,
Šchtož potrebaju, ludžom
we hnadže dasch;
Šchtóž móg křiwė Šhryšta čžuje,
šo wuczisčzi,
Niž pał błud wobžaruje,
tón wobšteji! —

Hanzo Koncan w Rownom.

Čsi lėta w Ruskej.

Šistoriska originalna powjesč i Napoleonowych wójnow.

Špišal M. A. Kral.

(7. pokračowanje.)

Šchto dyrbjachmy nětko šapoczecz? Bėchmy nimale žyle našy a — šchtož bě hišchče hóršche — hlóš naš žakoštnje čžiwilowasche. Wšcha nadoba bě nam wšata; my tež ani nožika wjazzy njemėjachmy; bėchmy kšudži kaž wjelki na lodže. Š wobaranju ničeho wjazzy njemėjachmy a našche konje bėchu tež prjecž. Šowješywschi hlowny wokolo šo hladachmy, ale niz dołho, pschetož lėdy bėchu burjo našcy njemóz špóšnali, dha naš se wšy wu- hnachu, a my tež niz dórčka žhrobny njedostachmy.

Duž dha šo šašo dale wlecžichmy do czmoweje nozy won, njewjedžo, hdže naš dróha wjedže. Šam pał bě tež wšcho jene, hdže naš našcy pucz wjedžische; do wjetšeho nješboža wėšče niz. Bėchmy žyle štruscheni, a duž bě nam wšcho prawje. Tež hdy by naš šchtó šarasyčž čžył, my šo temu pschecžiwjeli njebychmy, tał jara naš nješbože čžischczesche. Šam bě, kaž bychmy šrjedž morja na holej škale wišali. Šsmjercž by nam jara luba była; žiwjenje bě nam wobczėžne. Šeno Šogel hišchče wšcy nadžiju njespuschčzi, ale naš i dalehiczu napominasche. Šjes jeho wabjenja bychmy my šmėrom w lėšu ležo wostali, hacž by naš šmjercž wot čžėlneho hubjenštwy wupšchahnyła. Šwón nam pschezo pschirečžowasche a duž šo my tał nětak dale wlecžichmy. Šašca rubjana drašta bě žakoštnje roštorhana, a wichor wšchudže psches nju dujesche, šo nam tał šuby kšepotachu. My bėchmy žakoštnje špřóžni, a móžesche wokolo počnozny byčž, jako šorcžmu w bliškosčzi jeneje dróhi nadeńdžechmy. Wšchitko štejesche tu šwotantane, pschetož dom bě wopuschčzeny. My jėdže dla žyly dom pschepytachmy, tola ničžo dale njenamašachmy, hacž jeno horštku šuchich šchłorcžicžłow. Šať

šmémh šo šnano trochu wohrjewacž, dofelž šmž žyle pšče-
mjeršnjeni. Woni nam to wotpuščežichu a potom šo naš pra-
šachu, š wotfal my šmy. Ša prajach, šo šmy š Pólskeje. To
nam woni wěrjachu. Tak šmédžichmy šo wohrjewacž, a kufš
šhlěba nam woni tež dachu. Šako ruški wyšchl na Vogelowym
šlobutu kufš tressy pštny, da wón jemu hiščeže něšto šhlěba a
něhdže pol rubla šlěbornych pjenješ. Našch wyšchšchi kanonier bē
rjany a šrbštny muž tež nětko hiščeže w hubjenštwije. Wón bē
prjedy čžasto jara kuty byl, wošebje na exerzirnšchžu w Šade-
burgu. Tam boješče šo jeho šbždy, hdyž wón š čžezkež knutu
po tehdomnišchim wašchnju mješ rekrutow štupi; wšchal bē wón
junu jenemu rekrucže wóčžko na tajke wašchnje wudyril.

My šebi hižom myšlicž počachmy, šo je wšchitka nusa štoro
pšchětrata — ale, luby Božo, wono žyle hinaš pšchidže.

(Pšchichodnje dale.)

Na pokutnym dnju.

(1. Sam. 3, 10.)

Šnježe, rěčž! Twój wotrocžk šlyšchi,
Šiž šo we wutrobje tyšchi
Šswojich čžezkich hrěchow dla.
Šrěčž! wón mjelcži, bološčž čžuje,
Dušče nusu wopłakuje
A šo hrěchow wušnawa.

Šrěčž, šo Tebi šlužicž mamy,
Šiwjenje čži pošwjećamy,
Š twojej hnadu pohnučži.
Šdyž naš Šwoja šmilnoščž hrěje,
Dušča šbžžny pokoj šměje;
Šrěčž ju wjazny njerudži.

Šabi čžělna žadoščž š nowa,
Šjedžiwacž na Šwoje šlowa,
Šrěčž a šhostaj, šudž Ty naš!
Šutorhš dušchu še štaženja
A móž Šhryšta wumožjenja
Šjedž ju na njeješti kwaš!

Šrěčž, hdyž luboščž š Tebi mrěwa,
Šo nam dušchu š nowa hrěwa.
Šswjate płomjo njeješke.
Šrěčž tež, jeli dwěl naš škóčži,
Ššchizž a horjo njebjó mróčži,
Daj nam prawe pošnacže.

Šnježe, rěčž, hdyž hrěch naš jima,
Duch ša Šwojej hnadu pšchima;
Šjemjelcž tehdy, wodaj nam.
Ššches krej Šhryšta wučžiščženi
Šsmy my potom wobšboženi
Čžaknje jow a wěčžnje tam!

K. A. Fiedler.

Či kščiže.

Powjedaščžko po podawku še Šserbow.

(1. potrəcəžowanje.)

II.

Nětko počža šo tež mješ ludžimi powjedacž, šo čžetaj Šralež
Šan a Šibšchž Šurij wobaj Šwjětkž Šertu mēčž a šo štaj teho-
dla pšchēcžiwnikaj. To bē hnydom witana pšchiležnoščž, wobeju
hiščeže bóle rošhoricž. Najwjěšchi džěl wjěšnicžanow hidžješče
worakaweho, hrubeho a hordeho Šurja runje tak, kaž rjanu, ale
njewobštajnu, čžješčelakomnu a loškomyšlnu Šertu. Pšchējachu jej,
šo by šebi Šurja wušwolila a š tym ša šwoju pšchynoščž po-
šhostana byla. Šana paš lubowachu a wažachu šebi, dofelž bē

dobrocžiwny, pšchistožny a tež šamožity; duž bychu mnošy rady
widželi, šo by šo Šerty wotrijel a tu abo tamnu š jich džowšow
šebi wušwolil. Šapocža šo potajkim nješchješčžijanišče šchēcžowanje
jeneho na drugeho, mjelcžaze škušchowanje, šwarjenje a donoščenje
šbždeho mjenje čžestneho šlowa, kiž bēchu Šwjětkžy abo jich Šerta
wo Šraležach prajili; tež bu pilnje ša tym hladane, hdy abo hdyže
je Šerta š tym abo wonym powjedaka, a čžople šašo temu, kiž
runje pódla byl njebē, donješene.

Šan drje čžyšče š woprědka, pšches tajke šchēcžowanje a do-
nošchowanje na Šertu rošmjeršany, jej hičž dacž a wo nju šo
wjazy nještaracž; ale trječhi-li šo š njeju, mješješče šo wona
š njemu tak pšchēcželnje a lubošnje, porokowawšče jemu š wutrob-
nymi šlowami, čžehodla šo jeje šdaluje a ničžo nješpštuje, šo by
ju Šurij napokoj wotšajil. Namjetowawšče-li Šan, šo nješapšchija,
čžehodla š wonym runje tak dobrocžiwje wobšhadža a jemu ani
š najmješšchim na šrošmjenje njedawa, šo jeho wuštacž njemóže,
šamolwješče šo, šo šo jeho škóščže boji.

„Wšchal jemu tež š pucža nješdžješch, hdyž mohla šo jeho
prawje derje šminščž! — A wašchi maju jeho radšcho hacž mje!
— To šym widžal, hdyž bēch wóndano pola waš.“

„Ach, to jeno tak čžinja, pšchetož woni šo jeho runje tak
štrachuja kaž ja. — Wšstupuj jeno ty kručžišcho napschēcžo njemu
a njedaj šo wšchudžom wotštokowacž.“

Takle bē Šerta Šana pšched šamymi poštnizami powučžila a
pšched nim šo wušamolwjala; ale hdyž bēchu potom šobšnižny,
šedžješče mješ druhimi hólčžatami, wješkele šo pošmēwšuju, šo jej-
naj lubowarjej na šebje hrošnje čžinitaj a šo wo to torhataj,
šotry šměl š njeju rejwacž. Šurij bē dženkša wjele hrubišchi a
pšchēcžiwješče šo tamnemu, hdyž šo hodžješče. Wjěčžor bē Šan
delšach wo šštwije pobyl, a hdyž šo wróčži, rejwawšče hižom Šurij
š Šertu. Šo šchucžžny wša ju šašo Šan. Tu wotštupi wony
napschēcžo njemu a džješče: „Ššym dha twój hólž, šo mi kaž
mi a tebi ničžo rejwaršku hjerješch?“

„A šym ja twój? — Ty šy mi ju wšak — niz ja tebi! —
Wnyšlišch dha, šo móžješch pšchēcžo šo mnu čžinicž, šchtož čžješch?
— Pšched tobu čžzu ja mēr mēčž — njedam šebi wjazny rejwaršku
š reji bracž!“

„Ša tež niz, ani šebi wot tebję roškasowacž, š kim hičž nje-
šměl!“

„Nješšchm tebi hiščeže nihdy roškasowal, šo š tej abo tamnej
rejwacž nješmēšch — moju rejwaršku paš tebi njedam.“

„Póndu, š šotrežž čžzu; hacž ty š njej rejwawšch abo niz, je
mi wšcho jene.“

(Pšchichodnje dale.)

Wšchelake š bliska a š daloka.

Ša šararja w Šlufšchu je šo wušwolil šnjēs šarar Šandrik
we Šupoji. 1. haprleje štupi šnjēs šarar Šěrnik w Šlufšchu do
wotpočžinka. Duž šo Šupjanski šarške mēštno wupróšdni a naj-
šterje čžezko šnjēja duchowneho ša to šarške mēštno w tym čžaku
namaka, dofelž po našchim wjedženju tu žadny kandidata njeje.

— Ššrjedu 3. mērža (pokutny džej) šo šollekta ša šnutš-
towne mišionštwio w šašškich wošadach hromadžuje, a wošebje
šnutštowne mišionštwio ma we wóžniškim čžaku šwój čžezki a wulki
nadawł. To rošžaknjuje nam lecžaze šopjeno krajneho towar-
štwia ša šnutštowne mišionštwio, šotrež je šo tež w tym lecže
w šerbškej rěčži wudalo. My jo poručamy lubym Šserbam
š nadrobnemu pšchepštanju, šo by šo wažnoščž šollekty pošnala a
šo woporniwje škladowalo ša wulki a wažny štuł šnutštowneho
mišionštwia.

— Šo kražnym dohycžu naščeho wóššla w naraššchėj
Šrusškej je nětko tale wboha wot nješpšchēcžela čžezko domapštana
krajina wot rušškich nješpšchēcželow wučžiščžena a je šo došalnym
wobhdlerjam šašo dowoliko, šo domoj wróččicž, hdyž tež šrudnje
wupuščžene a šanicžene šwoje štatoki š wjěšchja namakaju.

Šamolwity redaktor: J. Gólc. Ššoburedaktor: K. A. Fiedler.

Čžiščžer a nakladnik: M. Šmoleř.